

# **Bok 0**

**Etablering nytt tilbygg ved Stonglandet skole**

**Senja kommune**

## 1 TILBUDSINNBYDELSE

---

På vegne av **Senja kommune** innbyr vi Dem herved til å gi tilbud på: **Tilbygg Stonglandet skole.**

Tilbudet skal gis på grunnlag av innhold og bestemmelser i de tilbudsdokumenter som er listet opp i kapittel 2 under.

Det vil bli avholdt tilbudsbefaring **29.04.24 kl. 13:00.**

Frist for å stille spørsmål er **13.05.24 kl. 12:00.**

Tilbudsreglene fremgår av kap. 5 i dette dokumentet.

For å være med i tilbudskonkurransen må tilbud være levert **elektronisk på portalen Mercell** innen **21.05.24 kl. 12:00.**

Tilbudsåpningen vil være lukket og tilbydere vil derfor ikke ha anledning til å være til stede.

## 2 LISTE OVER TEGNINGER, SKJEMA, NOTATER OG ANDRE BESTEMMELSER

Dokumentnavn	Dato
Bok 0	19.04.24
Vedlegg A – tilbudsskjema	19.04.24
Vedlegg B – Kapittelsammendrag	19.04.24
Vedlegg C – Regler for regningsarbeider	19.04.24
Vedlegg D – Underentreprenører	19.04.24
Egenerklæring	19.04.24
Totalprosjektbeskrivelse tilbygg Stonglandet skole	19.04.24
SHA-plan	17.04.24
<b>Arkitekt</b>	
A10-01 Situasjonsplan	19.03.24
A20-01 Plantegning + utomhusplan	22.03.24
A30-01 Snitt og oppriss	22.03.24
A40-01 Fasader nord og sør	19.03.24
A40-02 Fasader vest og øst	19.03.24
A60-101 Dør- og Vindusskjema	19.03.24
<b>Brannteknikk</b>	
Brannkonsept - Stonglandet skole - Tilbygg 2024, Senja	19.03.24
1101298-F11 Brannteknisk tegning Plan 1.Etasje	08.03.24
1101298-F21 Brannteknisk tegning Snittegning A-A	08.03.24
<b>VVS-teknikk</b>	
V101 - Skisse VVS	18.03.24
<b>Elektroteknikk</b>	
DAGENS PLASSERIN FORD - BRANNSENTRAL	18.03.24
<b>Konstruksjonsteknikk/geoteknikk</b>	
Geoteknisk notat	19.04.24
B-100 - Plan oversikt innmålinger	22.02.24

### 3 ADRESSELISTE

---

#### BYGGHERRE/OPPDRAGSGIVER

Senja kommune  
Postboks 602  
9306 Finnsnes

Prosjektleder: Bjørn Lauransen  
Mail: bjorn.lauransen@senja.kommune.no

#### PROSJEKTERINGSGRUPPE TILBUDSFASE

Funksjon	Foretak	Kontaktperson	Kontaktinfo
PGL	Leiknes AS	Marlene Sofie Evenstad	Mail: <a href="mailto:marlene.evenstad@leiknes.as">marlene.evenstad@leiknes.as</a> Tlf: 41767161
SØK	Arkitektkontoret Amundsen AS	Ulrikke Eliassen	Mail: <a href="mailto:ue@arkitektamundsen.no">ue@arkitektamundsen.no</a> Tlf: 97019768
ARK	Arkitektkontoret Amundsen AS	Ulrikke Eliassen	Mail: <a href="mailto:ue@arkitektamundsen.no">ue@arkitektamundsen.no</a> Tlf: 97019768
RIB	Leiknes AS	Atle Solberg	Mail: <a href="mailto:atle@leiknes.as">atle@leiknes.as</a> Tlf: 97196630
RIG	Leiknes AS	Atle Solberg	Mail: <a href="mailto:atle@leiknes.as">atle@leiknes.as</a> Tlf: 97196630
RIBr	Firesafe AS	Erlend Opgård Pedersen	Mail: <a href="mailto:erlend.pedersen@firesafe.no">erlend.pedersen@firesafe.no</a> Tlf: 47833995
RIV	Plan-Evo AS	Bård Hammarstrøm	Mail: <a href="mailto:baard@planevo.com">baard@planevo.com</a> Tlf: 99595288
RIVA	Plan-Evo AS	Bård Hammarstrøm	Mail: <a href="mailto:baard@planevo.com">baard@planevo.com</a> Tlf: 99595288
RIE	Plan-Evo AS	Sigve Olausen	Mail: <a href="mailto:sigve@planevo.com">sigve@planevo.com</a> Tlf: 41410347

## 4 ORIENTERING OM PROSJEKTET

---

### 4.1 Prosjektets art og omfang

Det skal etableres et nytt tilbygg på ca. 100m<sup>2</sup> med spesialiserte behov for å tilrettelegge for en multifunksjonshemmet elev. Bygget skal inneholde funksjoner som stellerom/bad, oppholdsrom, teknisk rom, utstysrom etc. Det henvises til vedlagte plantegninger for romutforming og planløsning.

Mht. brannsikkerhet skal bygget plasseres 8m fra eksisterende bygg. Det skal være lukket korridor mellom byggene for vær beskyttet gangvei mellom byggene.

Brannkonsept for tiltaket er utarbeidet.

Det henvises til totalprosjektbeskrivelse for nærmere beskrivelse av løsninger, tekniske installasjoner mm.

### 4.2 Beliggenhet og adkomst

Tiltaket ligger på eiendom gnr/bnr 216/31, Hans Kr. Eriksens vei 8, 9392 Stonglandseidet, Senja Kommune. Tilbygget skal etableres på nordsiden av eksisterende bygg. Det er adkomst til området fra eksisterende vei som går rundt bak skolebygget. Tilkomst skjer via kjøreveg/parkeringsplass på østsiden av skolen.

Viser til situasjonsplan for orientering.

### 4.3 Tidsfrister

Entreprenør kan anta oppstart i uke 23. Ferdigstillelse skal være innen 01.11.24. Tilbyder skal innen 2 uker etter kontraktssinngåelse levere en bindende framdriftsplan. Avtalt dato for ferdigstillelse vil bli belagt med døgnmulkt.

### 4.4 Entrepriseform og andre entrepriser

Prosjektet skal utføres som totalentreprise (NS8407). Det er ingen andre entrepriser som vil pågå samtidig i tiltaksområdet.

### 4.5 Regulering av rigg og drift

#### Regulering av kontrakt som følge av økte generelle omkostninger

Dersom sluttoppgjøret, inkludert faktura for tilleggsarbeider utført basert på kontraktens prisgrunnlag, viser en økning på mer enn 10% av kontraktssummen, reguleres kontrakten som følge av økte generelle omkostninger.

Entreprenørens generelle omkostninger tillegges i så fall 10% av utført arbeid over 10% av kontraktssummen.

Dette beregnes etter følgende formel:

$$V = 0,1 (S - 1,1K)$$

V = Vederlag for økte generelle omkostninger

S = Sluttsum for utført arbeid

K = Kontraktssum

Regulering som følge av fristforlengelse

Dersom entreprenøren har krav på fristforlengelse etter NS8407, skal vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging kompenseres etter følgende formel:

$$\frac{0,7 A (Z)}{Y}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva

Y = opprinnelig byggetid

Z = forlengelse utover opprinnelig byggetid

## 5 REGLER FOR GJENNOMFØRING AV KONKURRANSEN OG KRAV TIL TILBUD

---

Anskaffelsen omfattes av *Lov om offentlige anskaffelser*, LOV-2016-06-17-73 med virkning f.o.m. 01.01.17 og *Forskrift om offentlige anskaffelser*, FOR-2016-08-12-974 med virkning f.o.m. 01.01.17.

Anskaffelsen gjennomføres iht. del I og del II i Forskrift om offentlige anskaffelser.

### 5.1 Prosedyre

Åpen tilbudskonkurranse iht. FOA § 8-3.

Oppdragsgiver planlegger å tildele kontrakt uten å ha dialog med leverandørene utover å foreta eventuelle avklaringer/korrigeringer.

Dialog gjennom forhandlinger kan likevel bli gjennomført dersom oppdragsgiver, etter at tilbudene er mottatt, vurderer det som hensiktsmessig. Utvelgelsen vil i så fall bli gjort etter en vurdering av tildelingskriteriene. Det presiseres at ingen leverandører kan forvente dialog om sitt tilbud og derfor må levere sitt beste tilbud.

### 5.2 Tilbudsutforming og dokumenter

Tilbudet skal inneholde et tilbudsbrev som skal inneholde:

- Dato
- Foretakets navn og postadresse
- Signatur av person med fullmakt til å binde leverandøren
- Opplysninger om kontaktperson og dennes telefonnummer og e-postadresse.
- Eventuelle avvik fra tilbudsforespørselen, med prising av avvikene
- Eventuelle forbehold mot kontraktsvilkårene, med prising av forbeholdene

Følgende skal vedlegges tilbudet:

- Utfylt tilbudsskjema A, kapittelsammendrag B, regningsarbeider C og underentreprenører D.
- Egenerklæring iht. FOA § 8-10. Egenerklæringen skal være et foreløpig dokumentasjonsbevis på at leverandøren oppfyller kvalifikasjonskravene og at det ikke foreligger grunnlag for avvisning. Se eget skjema for egenerklæring.

Tilbudet skal være på norsk.

Tilbudet skal leveres elektronisk på portalen til Mercell.

### 5.3 Alternative tilbud og deltilbud

Det er ikke anledning til å gi tilbud på alternativer til denne tilbudsforespørselen.

Det er ikke adgang til å gi tilbud på deler av oppdraget.

### 5.4 Endre og tilbakekalle tilbud

Det er anledning til å endre eller tilbakekalle tilbud helt fram til tilbudsfristens utløp.

### 5.5 Vedståelsesfrist

Tilbudet er bindende i 60 dager fra tilbudsfristens utløp.

### 5.6 Taushetsplikt

Leverandør, oppdragsgiver og deres ansatte plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om tekniske innretninger og framgangsmåter eller drifts- og forretningsforhold det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, jfr. anskaffelsesforskriften §7-4 og forvaltningsloven §13.

### 5.7 Oppdatering av konkurransegrunnlag

Eventuelle rettelser, suppleringer eller endringer av konkurransegrunnlaget, samt spørsmål og svar i anonymisert form, vil bli formidlet til alle leverandører som har registrert sin interesse for anskaffelsen i portalen Mercell.

### 5.8 Tilleggsopplysninger

Dersom leverandør finner at konkurransegrunnlaget ikke er tilstrekkelig eller mangler informasjon, kan leverandøren skriftlig be om tilleggsopplysninger av oppdragsgiver gjennom Mercell.

Dersom det oppdages feil i konkurransegrunnlaget, bes det om at dette informeres skriftlig gjennom Mercell.

### 5.9 Underentreprenør

Dersom entreprenøren planlegger å overlate utførelsen av deler av kontrakten til en eller flere underentreprenører, så skal det gis en kort beskrivelse av underentreprenørene og det skal angis hvilke arbeider de vil utføre. Se også skjema D.

Leverandøren har ikke rett til å benytte andre underentreprenører enn de som på denne måten er listet opp i tilbudet uten skriftlig samtykke fra byggherren.

Det vises også til kontraktsbestemmelsene, kapittel 6.



## 6 KVALIFIKASJONSKRAV

---

Tilbyder skal erklære at han oppfyller alle kvalifikasjonskrav som framkommer av dette konkurransegrunnlaget. Valgt leverandør må før kontrakt inngås legge frem dokumentasjon som fremkommer nedenfor.

### 6.1 Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet

**Krav:**

- Leverandøren skal ha ansvarsforsikring iht. NS8407.

**Dokumentasjon:**

- Leverandøren skal framlegge ansvarsforsikringsbevis etter NS8407.

### 6.2 Leverandørens organisatoriske og juridiske stilling

**Krav:**

- Det kreves at leverandøren har et lovlig etablert foretak

**Dokumentasjon:**

- Firmaattest

### 6.3 Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner

**Krav:**

- Leverandøren skal ha tilstrekkelig gjennomføringsevne og kapasitet.
- Leverandøren skal godtgjøre at han har kompetanse for gjeldende faggrupper som oppdraget omfatter og erfaring fra tilsvarende oppdrag.

**Dokumentasjon:**

- Skriftlig dokumentasjon som synliggjør at kompetanse foreligger: Leverandøren skal legge fram referanseliste over de siste 3 års oppdrag av tilsvarende type. Tilsvarende vil si størrelse målt i verdi, type arbeid og kontraktsform.
- CV for nøkkelpersoner på prosjektet.

## 7 TILDELING

---

### 7.1 Tildelingskriterier

Kontrakt vil bli tildelt den tilbyder som har gitt tilbudet med **laveste pris** iht skjema A. Det forutsettes at kvalifikasjonskravene er oppfylt og dokumentert, ref. pkt.6.

Iht. FOA §7-9 (2) skal klima- og miljøhensyn vektas med minimum 30%.

I denne anskaffelsen vil det være vanskelig å skille leverandører på et tildelingskriterie som gjelder klima og miljø. Årsaker til dette er blant annet omfanget av anskaffelsen som er relativt begrenset, begrensninger som følge av lokale forhold og plassering av tiltak, samt leverandørers rom for valgfrihet i sitt tilbud mht. prosjektets detaljgrad.

Det er derfor vurdert mer hensiktsmessig å erstatte dette tildelingskriteriet med klima- og miljøkrav beskrevet i kravspesifikasjon, etter FOA §7-9 (4).

Det er utarbeidet flere krav for å ivareta klima- og miljøhensyn i anskaffelsen, disse er blant annet:

- Energieffektiv oppvarming
- Mekanisk kjøling av bygget skal ikke utføres
- Overbygd inngangsparti
- Utvendig solavskjerming
- Tilpasset planløsning slik at tilbygget kan benyttes av skolen til flere formål/endret bruk
- Fokus på sambruk/flerbruk av arealer
- Lokal håndtering av overvann
- Arealeffektivt bygg
- Krav om kildesortering av minst 80% av byggematerialet

### 7.2 Innstilling på kontraktstildeling

Alle deltakerne vil samtidig og i rimelig tid før kontrakt inngås få skriftlig melding om hvem Oppdragsgiver vil tildele kontrakt. Med "kontrakt inngås" menes tidspunktet da begge parter undertegner kontrakten.

## 8 AVLYSNING AV KONKURRANSEN

---

Oppdragsgiveren kan avlyse konkurransen dersom det foreligger saklig grunn.

Oppdragsgiveren vil da snarest mulig gi leverandørene en skriftlig meddelelse om avlysningen.

## 9 KONTRAKTSKRAV

---

### 9.1 Generelle kontraktskrav

NS 8407 Almennelige kontraktsbestemmelser for totalentrepriser gjøres gjeldene som generelle kontraktsbestemmelser.

### 9.2 Spesielle kontraktskrav

#### **Tillegg og endringer – NS 8407 Almennelige kontraktsbestemmelser for totalentrepriser**

Pkt. 7.3: Byggherren stiller ikke sikkerhet.

Pkt 26.2: Kontraktssummen, tilleggs- og regningsarbeider skal ikke indeksreguleres.

Pkt 28.1: Betalingsfrist skal være fakturamåned +30 dager.

All fakturering skal være på EHF-format

#### **Antall ledd i leverandørkjeden**

Det tillates maksimalt 2 ledd i leverandørkjeden under hovedleverandøren.

Oppdragsgiver skal kun forholde seg til hovedleverandør.

#### **Krav til ansattes lønns- og arbeidsvilkår**

Leverandørene og eventuelle underleverandører plikter å ha lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av *Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter* av 08.02.08 nr. 112, FOR-2008-02-08-112, sist endret 01.01.24. Dette innebærer:

På områder som er dekket av en allmenngjort tariffavtale skal lønns- og arbeidsvilkårene ikke være dårligere enn de lønns- og arbeidsvilkårene som følger av den allmenngjorte tariffavtalen.

På områder som ikke er dekket av en allmenngjort tariffavtale plikter leverandøren og deres underleverandører å gi sine ansatte lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen. Leverandøren og deres underleverandører må på forespørsel opplyse om hvilken landsomfattende tariffavtale de legger til grunn overfor sine ansatte, samt fremlegge et eksemplar av denne tariffavtalen ved kontroll.

Oppdragsgiver har rett til innsyn i dokumenter og rett til å foreta andre undersøkelser som gjør det mulig for oppdragsgiver å gjennomføre nødvendig kontroll med at kravet til lønns- og arbeidsvilkår overholdes.

Leverandøren plikter å ha tilsvarende kontraktsbestemmelser i sine kontrakter med underleverandører og skal gjennomføre nødvendig kontroll hos sine underleverandører for å påse at plikten overholdes

I tillegg til de misligholdsreguleringer som ellers følger av kontrakten, gjelder følgende spesielle misligholdssanksjoner ved brudd på kontraktsbetingelsene om lønns- og arbeidsvilkår:

1. Leverandøren plikter straks - og senest innen én uke - å bringe bruddet til opphør, også om bruddet ligger hos underleverandører.
2. Dersom bruddet relaterer seg til manglende betaling til de ansatte, skal dette straks - og senest innen én uke - etterbetales, med forsinkelsesrenter etter forsinkelsesrenteloven.
3. Dersom bruddet relaterer seg til arbeidstid skal dette rettes opp ved at de ansatte avspaserer arbeidstid tilsvarende ulovlig overtidsarbeid, samt at det utbetales overtidstillegg med maksimale satser.
4. Dersom leverandøren ikke fullt ut oppfyller sin medvirkingsplikt ved kontroller, herunder å legge frem redegjørelse, informasjon og dokumentasjon som oppdragsgiver etterspør, anses det som en forsinkelse som gir rett til dagbot.
5. For hver dag det foreligger mislighold av kontraktsbetingelsene om lønns- og arbeidsvilkår svarer leverandøren en dagbot til Oppdragsgiver.
6. Dagbotsatsen fastsettes ensidig av Oppdragsgiver, oppad begrenset til 0,4 promille av total kontraktssum, og i alle tilfeller minst kr 5000 per dag.
7. Oppdragsgiver kan velge å trekke dagbøtene fra det vederlag som skal betales for oppdraget.
8. Dagbøter gjelder uavhengig av om oppdragsgiver har lidd noe økonomisk tap, og kommer ikke til fradrag i eventuelle erstatningskrav oppdragsgiver måtte ha mot leverandøren som følge av bruddet.
9. Ved vesentlig brudd kan Oppdragsgiver bringe avtalen til opphør umiddelbart. I slike tilfeller skal Leverandøren i tillegg til andre misligholdssanksjoner også erstatte alle Oppdragsgivers merkostnader, herunder til dekningskjøp og utgifter knyttet til gjennomføring av ny konkurranse.

#### **Krav om bruk av lærlinger**

For kontrakten som skal inngås for dette prosjektet gjøres det oppmerksom på *at Forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter, FOR-2016-12-17-1708* er gjeldende.

Det er et krav at leverandøren er tilknyttet en lærlingordning og at lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktarbeidet.

Kravet kan oppfylles av leverandøren eller en eller flere av hans underleverandører.

Utenlandske entreprenører kan oppfylle lærlingekravet ved å benytte lærlinger som er tilknyttet offentlig godkjent lærlingeordning i Norge eller tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.

Leverandøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktarbeidet, dokumentere at kravene er oppfylt.

Ved avslutning av kontrakten skal det fremlegges oversikt over antall timer utført av lærlinger. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Kravet gjelder ikke dersom leverandøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærekontrakt uten å lykkes. Tilsvarende gjelder dersom leverandøren har inngått lærekontrakt, men på grunn av forhold som skyldes lærlingen ikke kan benytte vedkommende under leveransen.

Oppdragsgiver kan gjennomføre kontroll av om krav om bruk av lærlinger overholdes. Ved brudd på plikten skal leverandøren rette forholdet innen den frist oppdragsgiver fastsetter. Der leverandøren selv oppdager brudd på plikten, skal leverandøren uten opphold opplyse oppdragsgiver om forholdene og rette forholdene innen den frist oppdragsgiver fastsetter. Dersom forholdene ikke kan rettes, kan oppdragsgiver be om prisavslag.

Vesentlig mislighold som ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra oppdragsgiver, kan påberopes av oppdragsgiver som grunnlag for heving.

#### **Krav om norsktalende arbeidsleder**

Det skal til en hver tid være en norsktalende arbeidsleder til stede når det pågår arbeid på byggeplass.

#### **Krav om innsending av mannskapslister**

Det kreves ingen innsending av mannskapslister. Men det gjøres spesielt oppmerksom på det gjeldende kravet om elektronisk registrering av alt personell som befinner seg på arbeidsplassen.

Byggherren skal til enhver tid ha rett til innsyn i de elektroniske mannskapslistene.

Brudd på forpliktelsene etter denne bestemmelsen er å anse som vesentlig mislighold.

#### **Skatteattest**

Valgt leverandør skal før kontrakt inngår levere attest for betalt skatt og merverdiavgift. Dette gjelder bare dersom valgt leverandør er norsk. Attesten skal ikke være eldre enn 6 måneder ved tilbudsfristens utløp. Denne bestemmelse gjelder også for underleverandørene.

### 9.3 Krav til byggeprosessen

#### Prosjektadministrative rutiner

I dette avsnittet omtales de rutiner som forutsettes fulgt i bygge- og garantitid når det gjelder:

- All korrespondanse skal sendes byggherrens representant. Rutiner for korrespondanse avtales ved oppstart av arbeidene. Korrespondanse skal oversendes som epost. Hver epost skal kun inneholde en sak. All korrespondanse skal være på norsk.
- Endringer og tilleggsarbeider skal ikke igangsettes før skriftlig bestilling er mottatt. Endringsarbeider/tilleggsarbeider skal utføres enten som regningsarbeider eller som tilbud fra entreprenøren i form av fastpristilbud (RS). Alle priser skal være basert på tilbudets prisnivå.
- Entreprenøren skal umiddelbart oversende byggherren varsel dersom han mener seg berettiget tillegg. I motsatt fall taper han denne retten. Dette kravet kan kun fravikes dersom han har mottatt skriftlig bestilling på tillegg-/endringsarbeidet fra byggherre.
- Entreprenøren skal sende avdrag på utført arbeide iht. NS 8407 én gang pr. måned. Tilleggs- og regningsarbeider faktureres separat.
- Byggherre vil innkalle til byggemøter 1 gang hver annen uke eller etter nærmere avtale. Entreprenøren plikter å stille på byggemøtene med representant som har de nødvendige fullmakter til å forplikte entreprenøren i kontrakts spørsmål.
- Ved ferdig tiltak skal det gjennomføres innmålinger av tiltaket. Innmåling skal overleveres til byggherre så snart arbeidene er avsluttet. Innmålingene skal leveres på digitalt format som dxf eller annet format som måtte bli bestemt.

#### Forhold på byggeplassen

Mht. antatt fremdrift vil deler av arbeidene foregå når skolen er stengt ifb. sommerferieavvikling. Underveis i byggearbeidene vil skolen åpne opp igjen og det vil være aktivitet fra elever og ansatte på skolen.

Det må planlegges og etableres nødvendig sikring av byggeplass samt trafikkerte områder mht. at det vil være normal aktivitet ved skolen mens byggearbeidene pågår.

Anlegget skal gjerdes inn, og det skal benyttes adgangskontroll for å komme inn på anleggsområdet.

#### Riggplan

Totalentreprenøren skal medta alle arbeider for rigg og drift, se totalprosjektbeskrivelse. Totalentreprenøren skal utarbeide og levere detaljert og endelig riggplan til byggherre for godkjenning.

#### Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

For bestemmelser vedrørende sikkerhet, helse og arbeidsmiljø henvises det til vedlagt SHA-plan. Byggherre skal oppdatere SHA-plan ved behov.

#### Avfallsplan og avfallshåndtering

For å ivareta miljø- og klimahensyn stilles det krav om at minimum 80 vektprosent av avfall skal sorteres i rene avfallstyper, og alt avfall skal leveres til godkjent avfallsmottak, ombruk eller direkte til gjenvinning. Det skal utarbeides avfallsplan og sluttrapport iht. TEK17.

Dersom avfallssortering ikke er tilfredsstillende iht. overstående krav, vil entreprenør bøtelegges kr 10 000,- per prosent negativt avvik.

### **Kvalitetssikring**

Entreprenøren skal utføre egenkontroll av alle sine arbeidere iht. Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Denne egenkontrollen skal dokumenteres. Kravet om egenkontroll er ubetinget, og byggherren vil kunne forlange stans i arbeidet dersom egenkontrollen ikke følges opp av entreprenøren. Entreprenøren skal utarbeide en KS-plan der system for egenkontrollen beskrives. Sjekkliste skal utarbeides. KS-plan skal oversendes byggherre minimum 1 uke før arbeidene starter. Dokumentasjon på egenkontroll skal oversendes byggherre på forlangende.

### **FDV**

I god tid før overlevering (min 1 uke) skal FDV-dokumentasjon overleveres byggherre. Dokumentasjon skal da være samlet og systematisert. Kapittelinnstillingen i FDV skal generelt være iht. NS 3451. Entreprenøren skal i god tid på forhånd avklare med byggherre eventuelle særlige krav til systematisering av FDV. Manglende og ufullstendig dokumentasjon er grunnlag for å nekte overtakelse. Serviceavtaler for tekniske anlegg skal leveres som en del av FDV dokumentasjon dersom leverandøren tilbyr dette.

### **Klimagassutslipp**

Iht. TEK17 kap. 17 skal det ved oppføring og hovedombygging av boligblokk og yrkesbygning utarbeides et klimagassregnskap basert på metoden i Norsk Standard NS 3720:2018 Metode for klimagassberegninger for bygninger. Klimagassregnskapet skal som minimum inkludere modulene A1–A4, B2 og B4 for bygningselementene angitt i tabell Bygningsdeler. I tillegg skal avfallet fra byggeplassen inngå i klimagassregnskapet.

### **Prøvedrift og opplæring**

Det skal utføres prøvedrift og opplæring av brukere og vedlikeholds- og driftspersonell før overtakelse av tiltaket. Det skal leveres dokumentasjon på utført prøvedrift og opplæring. Det henvises til NS6450 for gjennomføringen av prøvedriften.